

МОЛДАВИЯ

нептръ

МИШЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 35.

Duminecá 25. August.

1840.

SCENE ISTORICE

din

CHRONICILE MOLDAVIEI.

АЛЕКСАНДРЪ ЛЪРЪШНЕАНЪЛ

1564—1569.

I.

Дака вої пѣ тѣ вреці
еѣ въ вреѣ...

Іаков Ераклід деспот перісе зчіс де
вздѣганъ лѣ Стефан Томша, каре акѣм
окъртѣа деара. Дар Александръ Лърѣш-
нѣанъ, дѣпъ дѣрѣнѣрѣ са дѣ доѣ рѣн-
дѣрї де оцїле Деспотѣлѣ, фѣрїнд ла Ко-
стантінопол, ісвѣтїсе а лѣа оцї Тѣрчѣнцї
ші се дѣтѣрна акѣм съ ісгонеаскѣ пре
рѣпїторѣ Томша, шї съ шї іа сказнѣл пре
каре пѣ лар фї пердѣт, де п'ар фї пост
вѣндѣт де воїерї. Інтрасе дѣ Молдавіа,
дѣтовѣрѣнїт де шепте мїї спакї шї де
вр'о треї мїї оасте де стрѣнсѣрѣ. Дѣсѣ
де лѣнгѣ ачесте авеа порѣнчї дѣшѣрѣтѣнцї
кѣтрѣ ханѣ Татарїлор Ногаї ка съї дѣ
орї кѣт ажѣтор де оасте ва чере.

Лърѣшнѣанъ мерѣв алѣтѣрѣ кѣ Вор-
нїкѣл Богдан, амѣндої кѣлѣрї не армасарї

тѣрчѣнцї дѣартацї дїн кап пѣлѣ дѣ пї-
чїоаре.

— Че сокоцї, Богдане, зїсе дѣпъ пѣ-
цїпѣ тѣчере, ісвѣндївом оаре?

— Съ пѣ те дѣндоїенцї Мѣрїа та, рѣ-
спѣнсе кѣртезанѣл, деара деѣе свѣт асѣ-
прїрѣ Томшеї. Оастеа тоатѣ съ ва свѣпне
кѣм і 'се|ва фѣгѣдѣї маї таре сїмѣрїе. Бо-
їерї, кѣцї іаѣ маї лѣсат вїї, пѣмаї фрїка
морцїї дѣ маї цїне, дар кѣм вор веде кѣ
Мѣрїа Та вїї кѣ пѣтерсе, дѣдатѣ вор алѣр-
га шїл вор лѣса..

— Съ де Дѣмнезеѣ се п'ам невое а
фаче чеаа че аѣ фѣкѣт Мірѣв водѣ ла Мѣн-
тенї; дар 'цї ам маї спѣс, еѣ дѣ кѣпоск
пре воїерїї пострї, кѣчї ам трѣїт кѣ дѣншїї.

— Ачѣаста рѣмѣне ла дѣпалѣ дѣде-
лѣпчїзнеа тѣрїеї тале. Ворѣнд аша, аѣ а-
жѣнсе апроане де Текѣчї, знде попосїрѣ ла
о дѣмѣравѣ.

Доамне зїсе зп апрод апропїндѣсе,
пїде воїерї сосїнд акѣм чер воїе съ се
дѣфѣцїнѣзе ла Мѣрїа Та.

— Віе, рѣспѣнсе Александрѣ.

— Кѣрѣнд інтрарѣ свѣт корѣл знде
ел шѣдеа дѣкѣнцїзрат де воїерїї шї кѣпї-
танї сеї, патрѣ воїерї дїн [каре дої маї вѣ-
трѣнї, еар дої жѣнї. Ачестїї ера Ворнїкѣл

Моцок, постелникъл Веверидъ, спатаръл Спапчюк ши Строичи.

Апропииндъсе де Александръ Водъ, се дикинаръ пънъ ла пъштънт, фъръ аї сърета поала дъпъ обичеѣ.

— Бине адї венит, воіері! зисе ачеста сілиндъсе а зимѣ.

— Съ Фїи М. съпътоє ръспъсеръ воерїи.

— Ам азїт, вртъ Алесандръ, де вѣп-търъле дерїи ши ам венит с'о тѣптъѣѣ; шїѣ къ деара м'ашеаптъ къ вѣкърїе.

— Съ пѣ вѣпъедї Мърїа Та, зисе Моцок, деара есте лїнїцїтъ, ши поате М. Та аї азїт лѣкъръїле прекъм пѣ сѣнт; къчї аша есте обичеѣл породѣлѣ постръ, съ факъ дїн цїндар, армасар. Шентръ ачеѣ ошїа не аѣ трїмїс пре пої сѣдї снѣнет къ породѣл пѣте вре, пїчї те ївѣеде, ши М. Та съ те диторчї дпапої ка...

— Дака вої пѣ тѣ вредї, еѣ въ вреѣ, ръспъсе Лъпшпнеанѣл а кърѣїа окї скїп-тїеръ ка зп фѣлдер, ши дакъ вої пѣ тѣ ївѣїдї, еѣ въ ївѣеск пре вої, ши воїѣ терце орї къ воїа орї фъръ воїа воастръ. Съ тѣпторк? Маї де гравъ шї ва дїтоарче Дѣпъръ кърсѣл дндърънт. А! пѣ тѣ вре деара? Нѣ тѣ вредї вої, към дндълег?*)

— Солѣлѣ пѣ і се таїе капѣл, зисе Спапчюк, пої сѣтѣм даторї адї спѣне адевърѣл. Воіерїи сѣнт хотърїдї а прївѣнї ла днѣрї, ла Лешї ши Мѣвтенї, не знде аѣ тодї рѣде ши прїстенї. Вор венї къ ошї среїне, ши ваї де віата деаръ кънд вом аве ръсвоае днтре пої, ши поате ши търїеї Тале пѣї ва фї вїне, пентръ къ Домїѣл Стефан Томша...

— Томша! Ел те аѣ днѣвѣцат а вор-вї къ агѣта дързіе. Нѣ шїѣ чїне тѣ опре-це съ пѣдї сѣърш тѣселеле дїн гъръ къ вѣсѣдѣганѣл ачеста, зисе апѣкълд тѣчїѣка де арме дїн тѣна лѣї Богдан. Тїкълосѣл ачел де Томша ваѣ днѣвѣцат...

— Тїкълос пѣ поате фї ачел че с'аѣ днѣвѣднїчїт а се пѣтї днѣсѣл лѣї Дѣшпнезеѣ, зисе Веверидъ.

— Аѣ доар пѣ сѣнт ши еѣ днѣсѣл лѣї Дѣш-незеѣ? аѣ доар пѣтї адї жѣрат ши тїе кредїндъ, кънд ерам пѣтаї столнїкъл Пе-тре! Нѣ м'адї алес вої? Кѣм аѣ фост овлѣдѣїрѣ тѣ? Че сѣпѣе ам вѣрсат? Каре с'аѣ днторе дела вша тѣ фъръ съ къдїде дрептате ши тѣпгѣере? Ши днѣс акъм пѣ тѣ вредї, пѣ тѣ ївѣїдї? Ха ха ха!

Pidea; тѣшкїї і се сѣчїа дн рїсѣл а-честа, ши окїї лѣї хожта клїпїа.

— Кѣ воїа Мърїи Тале, зисе Строичи, ведем къ томшїа*) поастръ о съ кадъ де їсноавъ дн кълкареа пѣгънїлор. Кънд астъ пегъръ де Търчї ва прѣда ши ва пѣ-стїе деара, пе че веї domnї Мърїа Та?

— Ши къ че веї сѣтѣра лѣкомїа аче-стор чете де пѣгънї че адѣчї къ Мърїа Та? адѣоцї Спапчїѣк.

— Кѣ аверїле воастре, пѣ къ ванї де-ранїлор, пре каре жѣпѣїдї вої. Вої тѣл-цеї лаптеле дерїи, дар аѣ венит времеа съ въ тѣлг ши еѣ пре вої. Дестѣл, воіерї! днтоарчеї ши спѣнеї челѣї че в'аѣ трїмїс, къ съ се фереаскъ съ пѣ даѣ песте ел, де пѣ вре съ фак дїн чолапїле лѣї сѣрле ши дїн пелѣ лѣї къптъшеалъ довелор теле.

Воіерїи ешїрѣ тѣхнїдї; Моцок рѣтасе.

*) Мирон Костїн.

*) Патрїа.

— Че ай рѣмас? дитревъ Лъпешѣ-
нѣл.

— Doamne! Doamne! zice Моцок кѣзънд
дн цѣпкѣ, нѣ не педенсі пре пої дѣпъ
фѣрѣделециле поастре! Адѣцї аминте кѣ
ещї пѣмѣнтеан *), адѣцї аминте de zica
скриптѣрей шї іаартъ грешїцилор тѣ! Крѣцъ
пре вїата цѣарѣ Doamne! словоаде оциле
ачесте de пѣгънї; вїпъ пѣмаї кѣ кѣцї Мол-
довенї ай не лѣпгъ Мѣрія Та, шї пої кї-
зешлѣим, кѣ зп фїр de пѣр нѣ се ва клѣтї
дїп канѣл днпѣлцимеї Тале: Шї деїцї вор
тревзї оци; не вом днпарта пої кѣ фетеї
шї копїї, вом рѣдїка цѣара дн пїчиоаре,
вом рѣдїка слѣциле шї вечїнїї постри. дн-
кредїте дн пої!

— Съ тѣпкред дн вої? (zice Лъпеш-
неанѣл днцелегънд планѣл лѣї). Песемне
гъндецї кѣ еѣ нѣ цїѣ зїкѣтоаре **) мол-
довенеаскѣ: „лѣпѣл пѣрѣл скїмѣъ, іар пѣ-
равѣл ва?“ Песемне нѣ вѣ кѣпоск еѣ, шї
пре тїне маї вѣртос? Нѣ цїѣ, кѣ фїнд
маї таре песте оциле теле, кѣм ай вѣзѣт
кѣ м'аѣ вїрѣїт, м'аї лѣсат? Веверїцъ днї
есте векїѣ дѣштан, дар днкаї пїчї о датъ
нѣ с'аѣ аскѣнс: Спанчїок есте днкѣ тѣ-
пѣр; дн інїма лѣї есте іѣвїре de монїе;
днї плаче а прївї сѣмѣцїа лѣї пре каре
нѣ се сілѣще а о тѣнѣї. Строїчї есте зп
копїл, каре нѣ кѣпоаще днкѣ пре оаменї,
нѣ цїе че есте днѣвнѣрѣ шї мїнчїзна;
лѣї і се пар кѣ тоате пасерїле че своарѣ,
се тѣпѣнкѣ. Дар тѣ, Моцоаче? днвекїт
дн зїле реле, депрїнс а те чїокої ла тоцї
domнїї, ай вѣндѣт пре Деспот, м'аї вѣндѣт
шї пре мїне, вѣї вїнде шї пре Томша;

*) Молдован.

**) Провервѣл.

сїзненї мї п'аш фї зп пѣтѣрѣѣ де фѣрїте,
кѣнд м'аш днкреде дн тїне! Еѣ те іерт
днсѣъ, к'аї дндрѣснїт а креде кѣ іар тѣ
вѣї маї пѣтѣ дншела, шї днї фѣгѣдѣск
кѣ савїа тѣ нѣ се ва тѣпжї дн сѣпцелѣ
тѣѣ; те воїѣ крѣца, кѣчї днї ещї трѣвї-
тор, ка сѣ тѣ маї зпѣрезї de влѣстѣмѣ-
рїле породѣлї. Сѣнт алцї трѣпторї, de
каре трѣвѣ кѣрѣцїт сѣпѣл.

Моцок дн сѣрѣтѣ тѣпа, асемецѣ кѣ-
пелѣї каре, дн лок сѣ тѣпче, лїнце тѣпа
каре'л вате. л ера тѣлѣснїт de фѣгѣдѣ
їнда че кѣцїгасе; цїа кѣ Александрѣ Водѣ
а сѣ айѣъ невоїе de зп інтрїгант прѣкѣм
ера ел. Дѣпѣтацїї ера порончїдї de Том-
ша, ка пѣпѣтѣнд днѣрна пре Лъпешне-
нѣл днп кале, сѣ'шї зрмезе дрѣмѣл ла Кон-
стантїнопол, зїнде прїп жалове шї dare de
ванї сѣ мїжлочѣскѣ тазїліа лѣї. — Дар
вѣзѣнд кѣ ел венїа кѣ днсѣшїї днвоїрѣ
Порцїї, не de алта сѣїндѣсе а се днтоарче
фѣрѣ пїчї о ісправѣ ла Томша, черѣрѣ
воїе сѣ рѣмѣе а'л днтовѣрѣшїї. Ачесте
ера планѣл лѣї Моцок ка сѣ се поатѣ лїнї
de Лъпешнеанѣл. Воїа лї се dede. —

II.

Аї сѣ даї самѣ, Doamne!...

Томша пѣсїмцїндѣсе дн старе а се
днпротївї, фѣцїсе дн Валахїа, шї Лъпеш-
неанѣл нѣ днѣлнїсе пїчї о днпедїкаре
дн дрѣмѣл сеѣ. Народѣл прѣтѣтїндене дн
днтїмпїна кѣ вѣкѣрїе шї пѣдежде, адѣѣлѣ-
дѣ'шїї аминте de зпгѣїа лѣї Domнїе, дн
каре ел нѣ авѣсе време а'шї десѣлї зрї-
тѣл карактер.

Боїерїї днсѣъ трѣмѣра. Еї авѣ доѣ
марї Ірезоане а фї днгрїжїцїї; цїа кѣ по-
родѣл дн зрѣще, шї пре Domнѣ кѣ нѣ іѣвѣде.

Андатъ че сосісе, Альпшпеанѣл по- рѣчи съ ѣмле кѣ летне тоате четѣдїле Молдовіей а фаръ de Хотін, шї ле арсе, врѣнд съ стрїче прїн ачеста асілѣл пѣтлѣдїмїділор, карїї de тѣлте орї сѣвт адѣ- постѣл зїдѣрїлор ачестора ѣрзіа компло- тѣрї шї адїца револте. Ка съ сече инфлїнѣа воїерїлор шї съ стѣрпеаскѣ кѣївѣрїле фѣд- дамїтѣдїї, дї деспоїа de аверї сѣвт фелѣрї de претексе, лїпсїндѣї кѣ кїпѣл ачеста de сїнгѣрѣл мїжлок кѣ каре пѣтѣа адеменї шї корѣмпе пре пород.

Дар несокотїнд de ажѣнс ачеста, дї оторїа дїн кѣнд дн кѣнд. Ла чѣ маї мї- кѣ грешалѣ дрегѣтореаскѣ, ла чѣ мїкѣ плѣпцере че і с'арѣта, капѣл вїноватѣлї се спѣнзѣра дн поарта кѣрцїї, кѣ о цїдѣлѣ вестїтоаре грешалей лѣї, адеврѣате саѣ плѣс- тѣїте, шї ел пѣ апѣка съ пѣтрезеаскѣ, кѣнд алт кап дї лѣа локѣл.

Nimene пѣ дндрѣспеа а грѣї днпро- тїва лѣї кѣ кѣт маї вѣртос а лѣкра чева. О гвардіе пѣтероасѣ de лѣфечїї Албанезї, Сербї, Ынгѣрї, ісгонїдїї, пѣптрѣ релеле лор фапте, дшї афлесе скѣпаре лѣпгѣ Але- ксандрѣ, каре плѣтїндѣї вїне, дї авѣ хѣрѣ- зїдїї. — Іар оцїле Молдовене сѣвт Кѣпї- танї креатѣра лѣї, ле цїнеа пѣ тарпенї; словозїнд днсѣ пре оставї пѣ ла ѣселе лор, ле пѣрцїпїсе дн пѣцїп пѣтѣр.

Аптрѣ о зї ел се прїмѣла сїнгѣр прїн сала палатѣлї домпеск. Авѣсесе о лѣп- гѣ ворѣв кѣ Моцок, каре їнтресе їар дн фавор, шї каре акѣт ешїа, дѣпѣ че дї дн- фѣцдошесе планѣл вней поѣ коптрївѣдїї. Се пѣреа пѣстѣмпѣрат, ворѣїа сїнгѣр шї се кѣпошѣа кѣ medїтеазѣ вре о поѣ тоар- те, вре о поѣ дапѣ, кѣнд о вшѣ лѣтѣ-

ралнїкѣ дескїзїндѣсе, лѣсе съ їнтре Доам- на Рѣксанда.

Ла тоартеа пѣрїнтелѣї еї, вѣпѣлѣї Пе- трѣ Рареш каре, (зїче хронїка) кѣ тѣлѣт жале шї тѣхпїчїзїнеа тѣтѣрор, с'аѣ днпро- пат дн Сф: Моастїреа Провота зїдїтѣ de ел, Роксанда рѣмѣсесе дн фрацедѣ вѣр- стѣ, сѣвт тѣтѣратѣл а дої фрацїї маї тарї, Іїаш шї Стефан: Іїаш ѣртѣнд дн тро- пѣл пѣрїнтелѣї сѣѣ, дѣпѣ о скѣртѣ шї дес- фѣрѣпатѣ Домпїе, се дѣсе ла Константї- попол, вnde днврѣцдошѣ тахометїстѣл; шї дн локѣл лѣї се сѣї пѣ трон Стефан. Ачеста фѣ маї реѣ de кѣт фрателе сѣѣ; днчепѣ а сїмї пре стрейнї шї пре Католїчї а'шї лепѣда релїцїа, шї тѣлте фамїлїї во- гате че се лѣкѣїсерѣ дн деарѣ, прїведїрѣ дїн прїчина ачеста, адѣкѣнд сѣрѣчїе пѣ- тѣпѣлѣї, шї кѣдереа негоцѣлїї. Боїерїї каре, чеї маї тѣлцїї ера днкѣскрїцїї кѣ По- лонїї шї кѣ Ынгѣрїї, се сѣпѣрарѣ, шї ко- рѣспонзїндѣсе кѣ Боїерїї прїведїї, хотѣрїрѣ пѣїреа лѣї. Поате ар фї маї днпѣрзїет а'шї пѣне дн лѣкраре планѣл, дакѣ десѣрѣ- пареа лѣї пѣ'л ар фї грѣвїт. „Нѣ хѣлѣ- дѣїа de рѣл лѣї нїчї о жѣпѣнѣсѣ, да- кѣ ера фѣрѣтоасѣ“ зїче Хронїкарѣл дн паївїтатеа са. Аптр'о зї кѣнд се афла ла Цѣцора, пѣ маї цѣпѣтѣнд сосїреа Боїерїлор прїведїї, Боїерїї че ера кѣ дѣпсѣл, ка съ пѣ'л скапе, аѣ тѣїет фѣрѣпїеле корѣлѣї сѣвт кареле ел шедѣа, шї дѣнд пѣвалѣ, 'лаѣ зїїс.

Акѣт пѣмаї Роксанда рѣмѣсесе дн фамїлїа лѣї Петрѣ Рареш, шї пре дѣпса Боїерїї зчїгашї о хотѣрѣсерѣ а фї соцїе їн оаре кѣрѣї пѣмїт Жолде, пре каре еї дн алесесѣрѣ de Домп. Дар Альпшпеа- нѣл алес de Боїерїї прїведїї, днпїшїцїнд

пре Жолдеа дм бірзі. ші призндѣл дм
тѣ пасѣл ші'л дете лакълѣгѣріе; ші ка съ
трагѣ ініміле породѣлѣ дм каре віеа ѣнкѣ
помепіреа лѣі Рареш, се дмсѣрѣ, ші лѣѣ
ел пре фііка лѣі.

Астфел цінгана Роксандѣ ажѣсесе а
фі парте вірѣиторѣлѣі.

Кѣнд інтрѣ дм салѣ, еа ера дмѣрѣ-
катѣ кѣ тоатѣ потпа кѣвенітѣ знеі соціі,
фііче ші сѣрорі де Домн.

Несте зовонѣл*) де стоцѣ азрїтѣ, піѣрта
зп венішел де фелендраш**) алѣастрѣ, влѣпіт
кѣ самѣр а кѣрѣіа тѣніче атѣрна дінапоі.
Ера дмчїнсѣ кѣ зп колан де азр, че се дм-
кіеа кѣ марі пафтале де матостат, дмпре-
ціѣрате кѣ петре скѣмпне; іар не грѣмазіі
еі атѣрна о салѣѣ де тѣлте шїрѣрї де мар-
гарїтар, Шлїкѣл де самѣр пѣс кам дмтр'о
парте ера дмподовїт кѣ зп сѣргѣчїѣ алѣ,
ші спрїжїніт кѣ о флоаре маре де старарде.
Пѣрѣл еі дзпѣ moda де атѣнчеа се дмпѣр-
діа десплетїт не змерїі ші спателе еі. Фї-
гѣра еі аѣеа ачеа фрѣмѣсецѣѣ, каре фѣчеа
одїноіарѣ вестїте пре фемеіеле Ромѣніеі,
ші каре се гѣсеце рар акѣт, деценерѣнд
кѣ аместекѣл націілар стрейне: Еа дмсѣ
ера трїстѣ ші тѣлжїтоаре, ка флоареа сѣп-
пѣсѣ аршїціі соарелѣі, че пѣ аре нїмікѣ с'о
зѣѣреаскѣ. Еа възѣсе тѣрїнд пре пѣрїп-
ціі сеі, прївісе пре зп фрате лепѣдѣндѣшї
релїціа, ші пре челалалт зчїс; ші маі ѣп-
тѣі хотѣрїтѣ де овѣіе а фї соціа лѣі Жол-
де (пре каре нїчі дм шїа), акѣт фѣсесе
сілітѣ де ачѣшїі овѣіе, каре діспоса де
їніма еі фѣр'а о маі дмтреѣа, а да тѣна
лѣі Александрѣ Водѣ, пре каре чїпстїндѣл

ші сѣпнѣндѣсе ка зпѣі вѣрѣат, ар фї воїт
сѣ'л іѣѣеаскѣ, дакѣ ар фї афлат дм ел кѣт
де пѣціпѣ сїмціре омепеаскѣ.

Апропїндѣсе, се плекѣ шїі сѣрѣтѣ
тѣна. Лѣпнѣшеанѣл о апѣкѣ де мїжлок,
ші рѣдікѣндѣо ка пре о папѣ о пѣсе не
целѣкїі сеі.

— Че весте, фрѣмоаса тѣѣ Доампѣ?
дм зїсе ел, сѣрѣтѣндѣо не фрѣнте; че прї-
чїпѣ те фаче астѣзі кѣнд пѣі сѣрѣѣтоаре,
а'ці лѣса фѣселе? Чїне те аѣ трезїт аша
де дімінеадѣ?

— Лакрѣміле жѣпѣнеселор вѣдѣѣе,
каре се варѣ ла зпа тѣа, ші каре стрїгѣ
рѣсплѣтїре ла Домпѣл Хрїстос ші ла сѣжп-
та Нѣскѣтоаре, пентрѣ сѣпцелѣ каре вершї.

Лѣпнѣшеанѣл посоморїндѣсе десѣѣкѣ
врацелѣ; Рѣксанда кѣзѣ ла пічеореле лѣі.

— О вѣпѣл тѣѣ Домн! вітеазѣл тѣѣ
соц! зрпа еа, дестѣл! Ажѣлгѣ атѣта сѣпце
вѣрсат, атѣте вѣдѣвіі, атѣда сѣрїманї*)!
Гѣндѣце кѣ Мѣрїа та еціі преа пѣтернїк
ші кѣ піче сѣрачі Боїерї пѣ'ці пот стрїка.
Че'ці ліпсеце Мѣрїеі тале? N'аї кѣ нїмене
рѣсвоїѣ; деара есте лініцітѣ ші сѣпнѣсѣ.
Еѣ, Дѣмнезеѣ цїе! кѣт те іѣѣеск! ші копїі
Мѣрїеі тале сѣпт фрѣмошї ші тіперї. —
Жѣдекѣ кѣ дзпѣ віацѣ есте ші моарте, ші
кѣ Мѣрїа та еціі тѣрїтор ші аї сѣ даї сеамѣ!
Пентрѣ кѣ кѣ тѣлѣстїрїле пѣ се рѣскѣмпѣ-
рѣ сѣпцелѣ, чї маі алес іспїтеціі ші дм-
фрѣпці пре Дѣмнезеѣ, сокотїнд кѣ фѣкѣнд
Бїсерїчі дм ноці дмпѣка шї. . . — Мѣїере
несокотїтѣ! стрїгѣ Лѣпнѣшеанѣл сѣрїнд
дрепт дм пічіоаре, ші тѣна лѣі прїп депрїп-
дере се рѣзѣтѣ не жѣпгїѣл**) дїп чїпгѣ-

*) О хайнѣ лзпгѣ дескїсѣ діпаїнто.

**) Карїфеа.

*) Орфанї.

**) Дп кѣціт а кѣрѣіа тѣнер се аскѣндеа дм

тореа са; дар љдатъ стъпънидъсе, се
плекъ, ши рѣдикънд пре Роксанда де жос:

Doamna mea! љї zice; съ пѣцї маї
скапе дїн гъръ аст фел де ворбе певъне,
къ, зеѣ пѣ цїѣ че се поате љнтъмпа.
Мѣлцътеце сѣжнтълзі Mare тѣченик Di-
mitrie исворъторѣл де мїр, а кърѣи храм
се прѣзпѣице ла Бисерика че пої ѣам фѣ-
кѣт ла Пънгърадї, къ не аѣ опрїт де а
фаче зп пѣкат, адѣкъндъне аминте къ ецї
тама копїлор пострї.

— Де аш цї къ тѣ веї ши оторї
пѣ пот съ так. Іерї, кънд воїам се интрѣ,
о жпънеасъ къ чїпчї копїї с'аѣ арѣкат
љлїптеа рѣдванълзі меѣ *) ши м'аѣ опрїт
арѣкъндъши зп кап цїптъїт љн поарта кър-
цїї. Аї съ даї сеамъ лзі Дѣмнезеѣ, љмї
зїчѣ вочїндъсе ши влестемъндъте; аї съ
даї сеамъ, Doamno! къ лашї пре вѣрва-
тѣл тѣѣ съ не таїе пѣрїпцїї, вѣрвадїї ши
фрадїї: Зїтѣте, Doamno, аста ї вѣр-
ватѣл меѣ, татѣл копїлор ачестора, каре
аѣ рѣмас сѣрачї! Зїтѣте! ши љмї арѣта
капѣл сѣндерос, ши капѣл се зїта ла мїне
грозав! Ах! Стъпъне! де атѣпчї непчетат
вѣд капѣл ачела ши мїї тот фрїкъ! Нѣ
пот съ тѣ одїхнеск!

— Ши че вреї? љнтреѣъ љпъзїшеа-
пѣл zїмбїнд.

— Вреѣ съ пѣмаї верши сѣпце, съ
љпчетезї къ оторѣл, съ пѣ маї вѣд капете
тїете, къ саре їнїма дїн мїне. . . .

— љцї фѣгъдзїеск къ де поїтѣне пѣ
веї маї vede, рѣспѣсе Александрѣ Водѣ;
ши тѣпї љцї воїѣ да зп леак де фрїкъ.

теамъ, ши каре сѣзїа спре љжзїгїереа
дѣмманълзі љвїнс. љн Франдїа се пѣмїа:
Miséricorde.

*) Зп фел де каретъ ашезате не дрїкърї.

— Кѣм? че вреї съ зїчї?

— Мѣпї веї vede. Акѣм, драгъ Doam-
но; дѣте де'цї веї копїї, ши каѣтѣ де касъ
кѣм се кѣвїне зпѣї вѣне господїне, ши пѣне
ла кале съ не гѣтеаскъ зк оспѣц, къчї тѣпї
даѣ масъ таре Боїерїлор.

Doamna Roksanda ешї дѣпѣ че еарѣшї
љї сѣрѣтѣ тѣпа. Вѣрватѣл сеѣ о шїтрекѣ
пѣпѣ ла зпѣ.

— Еї! пѣсаї тоате ла кале, љнтреѣъ
ел, вїнд гравнїк кътре Арташѣл сеѣ, каре
їнтрасе атѣпче?

— Тот есте гата:

— Дар оаре вор венї?

— Вор венї.

(ва зрма).

ДЕСПѣРЦІРЕА.

Непорочїреа пѣмаї не поате пѣне љн
старе, а кѣпоце адївѣрѣрї, не каре вре-
мелнїчїме атѣцїрї а ферїчїрїї ле аконере
сѣнт вѣлѣл пѣчерїлор.

Времеа трекутъ љн пѣрѣтеле пѣ-
черї, есте тїмпѣл чел маї скѣрт, љн каре
отѣл трас ка де о пѣлѣкъ, съ ласъ депар-
те де љнгрїжїреа зпѣї вїторїѣ, пѣпѣ кънд
deodatъ, песте аса ащептаре, каде љн ха-
сѣл деспѣдеждїї, каре адесеорї љл тѣраце
ши пѣпѣ ла адѣкѣл торжѣнтѣлзі.

Зѣмреде понцїї аѣ љнтїс алор арїпї
не не тѣрцїпїта волтѣ а орїзонѣлзі, пѣмаї
лѣпа галбенъ ши трїстѣ, се аратѣ компѣ-
тїмїтоаре ла дѣререа че сїмцїт, арѣтѣп-
дѣши де кънд љн кънд ал сѣѣ сїп, ка съ
версе љн їнїма непорочїтѣлзі зїтаре грїжї-
лор, ши сѣї љндемънезе прївецїреа љн а-
сте локърї, спре ашї љнпрѣцїа љнтрїста-
реа. Тоатѣ сѣфлареа таче, нїмїнї пѣ тѣл-

вѣрѣ лилѣ сопи ал порочитѣлѣи, каре а-
щеаптъ вѣитоареа зи кѣ песаціѣ, спре а сор-
вѣ маї мѣлт дѣн пахарѣл амѣпирѣи. Дѣлче
тѣчере! непорочѣт ачел че нѣ съ поате
фолосѣ де тѣне. Тѣ адѣчѣ ли ипѣма теа
плѣкѣта меланхолѣе, спре а аліна оареш-
кѣт кѣтплітеле фѣрѣи а непорочѣрѣи, шѣ те
сѣргѣещѣ а одѣхнѣ сѣтѣрѣлѣмѣи овосѣте де
аспреле вариациѣи а соартеѣи.

Тоате съ пар зѣдарнѣче; дѣререа че
м'аѣ кѣпрѣнс, есте мѣлт маї ковѣршѣитоаре,
декѣт вѣзѣрѣле че тѣ те сѣленѣи але да.
Еѣ перѣланд обѣжетѣл че ам ѣзѣвѣт ам пер-
дѣт кѣ дѣнса ли прѣзѣнтъ, пачеа сѣфлетѣ-
лѣи шѣ тоатѣ одѣхна че дѣ липѣеа попѣцѣи.
Мѣлѣтѣрѣле, че не семенѣи мѣї ли мѣлп-
гѣѣа ликѣ, кѣ фѣгѣдѣнѣцѣи де зп фѣрѣчѣт
вѣиторѣѣ, нѣ атѣнг кѣт де пѣдѣн сѣтѣрѣле
меле.

Каре ипѣмѣ де пѣатрѣ, каре сѣфлет де
гѣѣцѣ сар хотѣрѣѣ съ осѣндеаскѣ сѣфлетѣл
мѣѣ? Сѣлт сѣгѣр, кѣ ачела нѣмаї, че п'аѣ
кѣпоскѣт фѣршекѣл фѣртсецілор шѣ мерѣ-
теле адоравѣлѣи фѣнѣцѣи че ам пердѣт. На-
тѣра съ паре кѣ рѣвѣрсасе асѣпрѣи тоате
харѣрѣле, ѣа о липндовѣсе кѣ ачѣи нѣрѣи,
че нѣ аѣ фост алта де кѣт ѣа шѣ не каре
нѣ ва арѣтао де доаѣ срѣи.

Че соартѣ аспрѣ, че тѣмп нестатор-
пѣк! Нѣ е пѣлчере; каре съ нѣ адѣкѣ мѣи
де амѣрѣчѣнѣи. Пре кѣт драгостеа поастрѣ
се липѣтеѣѣѣлѣ асѣпра зпѣи обѣжет, пре а-
тѣта пѣердереа лѣи се аратѣ маї гравпѣкѣ;
фѣрѣчѣрѣеа ам гѣстато нѣмаї ка зп фѣлѣер,
щѣи мѣнѣтеле петрекѣте апроапе де дѣнса,
трекѣнд кѣ атѣта ренѣжѣне, аѣ лѣсат ли
зршеле колоарѣле дѣрерѣи шѣ а деспѣдеждѣи.

Оф! нѣтерѣле маѣ пѣрѣсѣт кѣ тотѣл..
Аврора се рѣевѣеде, ѣа вестеде о зѣ поаѣ

не калеа вѣеціи, о ащентаре де алте ловѣрѣи.
Лѣмина соарелѣи лии аратѣ нѣмаї лѣканшѣл,
знде ачѣастѣ нѣмѣѣ лии алѣсѣсе а петре-
че. Ел се паре акѣт нѣстѣѣѣ шѣи околѣт
де ковѣтоареле пѣсѣрѣи а попѣцѣи, каре де-
щеаптъ ли мѣне вѣлестемѣл аспреї соарте.
Ачѣст цѣрт а пѣрѣзѣлѣи, че ѣа ли ликѣ-
нѣпа кѣ флорѣи адеце, есте локѣл знде ча-
сѣрѣле петречерѣи поастре съ фѣчѣеа маї
мѣлт дорѣте. Аѣче де мѣлте орѣи оѣѣл мѣѣ
децентат дѣн дѣлчеле сомп, фѣ ловѣт де
лѣмина зѣлѣи; ачѣи де мѣлте орѣи пѣлп де мѣлп-
гѣѣерѣле, че гѣра ѣи ѣсвора, ам сѣфлат ачѣ-
лаш аер кѣ дѣнса. Дар пѣердереа ѣи тоа-
те леаѣ десѣѣнѣат. Вердеа пажѣеде, не
каре ѣа съ одѣхнеа, хрѣпѣндѣсе ка шѣи мѣне
де пѣдеждеа зпѣи фѣрѣчѣрѣи статорпѣче, съ
паре пѣлѣтѣ шѣи вѣедеѣѣ ка шѣи ипѣма теа.

Скѣтп обѣжет, че акѣт нѣ те маї пот
гѣсѣи, флорѣеа сексѣлѣи тѣѣ, сѣ нѣ почѣѣ
нѣмаї ли таїпѣ а те слѣвѣи: о тѣртѣрѣсѣск
тѣтѣрѣр, кѣ тѣ аї фост фѣнѣца че ли лѣте
м'аѣ цѣпѣт; шѣи сѣвенѣрѣеа нѣтелѣи тѣѣ, ка-
ре прѣтѣтѣндепе ли вѣд скрѣсѣ, лии аратѣ
спре лѣканш хаосѣл деспѣдеждѣи! Де че нѣ
почѣѣ акѣт съ фѣѣ зп мѣнѣт мѣкар кѣ тѣне
ли лѣте, съ вѣд ал тѣѣ кѣп, съ сорѣ а та
сѣфларе, съ зѣт рѣаоа теа соартѣ шѣи съ
арѣт тѣтѣрор, кѣт аѣ фост де прѣцѣвѣтѣ
скѣшна теа Адема! — П. I.

Ч Е В А.

Каре есте ачела тѣмп, каре сѣрѣма-
пеле фѣте кѣ атѣта дор ли ащѣпѣтѣ? Че-
тѣтоареле де шѣи се рѣшѣнѣзѣ лиапѣтѣ жѣ-
пѣлор а зѣче, кѣ нѣ лор щѣи, тотѣнѣи есте
кѣпоскѣт, кѣ еле тоате ли дорѣск, шѣи ка-

ре ар фї даръ ачела? Негрешїт нъ алтъл декът търїтатъл. Каре есте дар тїмпъл чел маї потрївїт а се търїта фѣтеле? ка се пѣтем, респонде ачестеї греле днтреварѣ сѣлїтем сїлїцї а пѣне днаїнте зрѣтоарѣ тавелъ, дїн каре дн адевр саѣ доведїт, кѣм кѣ дїн 1,000 де фѣте:

дела	14-лѣ	пѣлѣ	15-лѣ	ан се търїтѣ	32
„	16	„	17	„	101
„	18	„	19	„	219
„	20	„	21	„	232
„	22	„	23	„	166
„	24	„	25	„	102
„	26	„	27	„	60
„	28	„	29	„	45
„	30	„	31	„	18
„	32	„	33	„	14
„	34	„	35	„	8
„	36	„	37	„	2
„	38	„	39	„	1

Дѣпъ ачeastъ тавелъ даръ дѣпъ 40 де anї нъ се търїтѣ нїчї зна. Днтреварѣ, кѣнд есте тїмпъл чел маї потрївїт пентрѣ търїтарѣ фѣтелор, днкъ нъ о деслеагъ тавела маї сѣс арѣтатѣ. Мїе мї се наре, кѣткъ зрѣторѣл калкъл аїчеа с'ар потрївї, адежъ: аре фата ванї, саѣ нъ? ачeastа есте днтреварѣ чеа де кѣпетенїе, шї дѣкъ аре ванї, вїне їаръшї днтреваре кѣ цї? Шї аша кѣ кѣт ва авѣ маї тѣлте мїї, кѣ атѣда anї ва фї маї тїпърѣ. Фїештекаре мїе їа зп an жос. Дечї дѣпъ ачeastъ сокотѣлъ о фатъ де 40 де anї, дѣкъ ар авѣ 20,000 ф. к. т. авѣдїе, есте кѣ 20 де anї маї тїпърѣ, шї стѣ дн ачел перїод а флорїї вїедї, кѣнд сѣлїт (прекѣм дн сѣтпнѣзъ тавела) фѣтеле маї кѣзтате- Зна де

30 де anї тот кѣ ачeїа зѣстре се жоакъ днкъ кѣ пѣлѣша, їаръ зна де 19 днкъ нїчї нъ есте пе лѣте, їатѣдї днтреварѣ деслегатъ *).

Dr. Vasıl.

ПРОВЕРБЇ РОМѦНЕЦЇ *).

Калѣ де дар нъ се казѣ дѣне дїнцї:
 Времеа вїнде наеле, шїневоїа ле кѣтпѣрѣ.
 Шоаречеле н'а рѣ лок дн газрѣ шї 'шї леагъ шї тївга де коадѣ.
 Пѣпъ се цѣмъ вої скѣрдѣе карѣл.
 Дела ван пѣпъ ла цѣран.
 Гѣїна рѣкѣнд 'шї а скос окїї.
 Чоарѣ хорїї нъ скоате окїї.
 Нъ дтвѣда Делфїнѣл сѣ дпоате.
 Днвремеа пїнсорїї се вѣкѣрѣ лѣпїї.
 Пїкъ парѣ пїкъ, деї пїка, еѣ те оїѣ тѣн-ка; де нъ, тѣ аколо веї шедеа.
 Бате ферѣ пѣпъ е калд.
 Кѣїѣ пе кѣїѣ дн скоате.
 Тот кѣпачѣ 'шї аре зѣбра лѣї.
 Бате шаоа сѣ прїчѣнѣ їана.
 Маї вїне астѣзї зп оѣ, де кѣт тѣїне зп воѣ.
 Чїне гонѣце дої їенѣрї нъ прїнде нїчї зпѣл.
 Маї вїне о вравїе дн тѣпъ, де кѣт зече пе гадѣ. (вор маї зрѣта).

*) Глѣта ла о парте Домнѣл теѣ, шї атѣнчї сокотеск, кѣткъ лѣтеа дн прївїнда ачeastа нъ есте аша кѣ тотѣл недреапѣтѣ. Фрѣтседа, влѣндецеле фїрецїї, о крещере алеасѣ, їстедїмеа днпрезнатѣ кѣ зп преаатѣсѣрат кѣтпѣт дн ворвїре шї дн мїшкѣрї, днкъ тот маї кѣтпѣлеск шї ачeastа ла вїлапѣл мїїлор. Днс. Редакт.

*) D. трїмїдеторїѣл ачестора пѣскѣт дн дара ромѣнеаскѣ петрече дн Банатѣл Країовеї. Днс. Редакт.